BYLO, NEBYLO...

IT WAS,
IT WASN'T

O tom,
jak se stát **jazykovým rodičem**
&
pomáhat lidem osvojovat si angličtinu
snadným a přirozeným způsobem

Lucy Petak

© 2026

Obsah tohoto eBooku má informační charakter. Jakákoli forma šíření či poskytování dalším osobám bez souhlasu autorky je porušením autorského zákona a může být právně napadnutelná.

Mimo jiné v něm naleznete informace o produktech nebo službách třetích osob. Tyto informace slouží pouze jako doporučení nebo vyjádření mého vlastního názoru k dané tematice.

Děkuji za pochopení a respektování.

ISBN 978-80-974920-1-4

Vydala společnost Petak s.r.o. v roce 2026, první vydání
Korektura českého jazyka: Mgr. Karolína Kašpaříková
Korektura anglického jazyka: Lucy Petak
Grafická úprava: Soňa Petáková

© 2026 Petak s.r.o.

Tento eBook jsem napsala na základě vlastních dlouholetých zkušeností s výukou angličtiny, a proto se v něm odvolávám na poznatky, které jsem získala v praxi s mými studenty. Své znalosti doplňuji o poznatky a teorie amerických profesorů lingvistiky – Stephen D. Krashena a Jeffrey Browna – polyglotů zabývajících se výukou a studiem světových jazyků se zaměřením na jejich osvojování prostřednictvím jazykového rodiče.

Příklady, které uvádím v knize, jsou použity ve vztahu anglického jazyka k češtině a obráceně.

Cizí jazyky mě moc baví a několik z nich jsem si osvojila a osvojuji primárně přes písně, pohádky, seriály a knihy. Jsem přesvědčena, že osvojování cizího jazyka je nejpřirozenější a nejpohodlnější způsob, jak jej zvládnout na požadované úrovni.

Hned v obsahu zjistíte, že eBook má dvě části (teoretickou a praktickou) a že její vnitřek je interaktivní (celý obsah a části označené zeleně). Jeho stažením akceptujete, že použití informací z tohoto materiálu, jakož i všechny úspěchy a neúspěchy jsou ve vašich rukou a já jako autorka za ně nenesu žádnou zodpovědnost.

Osvojení nového jazyka je velmi individuální a každý má vlastní představu o tom, co chce vědět a proč. Ráda vám pomůžu a podám pomocnou ruku, ale záleží jen a jen na vás, jak budete k jazykovému osvojování přistupovat a jakým dobrým jazykovým průvodcem a motivátorem pro své studenty se stanete.

Lucy

OBSAH

Teoretická část

1. Komu je určen tento eBook
   1.1 Neefektivní aplikace jako žrouti času a pozornosti
   1.2 Jak být víc nápomocný svým studentům
2. Osvojování nového jazyka způsobem malého dítěte
   2.1 Učení jazyka vs. jeho dlouhodobé osvojení
   2.2 Mechanické překlady z angličtiny do češtiny a obráceně
   2.3 Učebnice nejsou postačující. Co tedy používat?
   2.4 Proč jsou dospělí při osvojování angličtiny méně trpěliví?
3. Jak kreativita podporuje jazykové vzdělávaní
   3.1 Kouzlo příběhů a kreativity
   3.2 Efektivní využití her a fantazie
4. Jazykový rodič
   4.1 Co je a co není hodnotný obsah?
   4.2 Jak ušetřit čas minimální přípravou na hodiny
   4.3 Požadovaný stav *„flow“*
   4.4 Je tato role pro mě?

Praktická část

5. *Game plan* nebo tipy, rady a doporučení
   5.1 První kroky jazykového rodiče
   5.2 Tipy, jak využívat obrázky, video a audio v praxi
   5.3 Podpořme v studentech zvídavost
   5.4 Walt Disney a jeho tvorba jako moje inspirace pro kreatívní hodiny angličtiny
   5.5 Jak využívám knížek a tvorby od Dr. Seussa

TEORETICKÁ ČÁST

1. Komu je určen tento eBook

Již po přečtení několika řádků si všimnete, že svým obsahem a strukturou je tento eBook odlišný od typických jazykových učebnic, příruček či návodů, jak se jazyk učit. U jeho psaní jsem se soustředila na své vlastní dlouholeté poznatky z oblasti výuky jazyků – v mém případě angličtiny (španělštiny a francouzštiny), které chci posunout tobě, milý čtenáři / milá čtenářko.

Můj eBook je věnován především těm, kteří v současnosti šíří jazykové vzdělávání formou individuálních hodin (online a/nebo osobně). Jsou jimi učitelé, tutoři, lektoři, mentoři, kteří sdílí své vědomosti a pomáhají studentům na cestě za zvládnutím cizího jazyka. Věřím, že si v něm najdou inspiraci i motivaci k další práci.

Rovněž doufám, že množství zajímavých informací a podnětů pro svou praxi zde získají i ti, kteří se věnují skupinovým kurzům.

Když jsem s vyučováním jazyků začínala, dělala jsem to dlouho jako koníček vedle studia a práce. Vždycky mě to bavilo, a jelikož jsem angličtinu ovládala na velmi vysoké úrovni, chtěla jsem s ní pomoci i lidem z mého okolí. Zdálo se mi to snadné a zábavné, ale přesto byly mé začátky různé, ale o tom jindy…

Nějakou dobu jsem se věnovala také výuce španělštiny a francouzštiny. Jenže moje úroveň v těchto jazycích byla slabší než znalosti angličtiny. Netrvalo dlouho a postupně jsem od vyučování těchto dvou jazyků upustila. Zůstaly mými koníčky a oblastí pro zdokonalování sebe sama.

U angličtiny jsem ale zůstala, ta mě provází životem neustále. Až jsem si jednoho dne zvolila jako svou profesi právě povolání učitele/lektora angličtiny a věnuji se mu dodnes.

> JE I PRO VÁS CIZÍ JAZYK HOBBY, BAVÍ VÁS, VÝBORNĚ HO OVLÁDATE A CHTĚLI BYSTE S NÍM POMOCI I JINÝM?

Budu vycházet z předpokladu, že je vaší profesí nebo koníčkem učení angličtiny. V tom případě určitě znáte:

– hodiny angličtiny ve školách (MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ),
– jazykové školy (v každém větším městě je jich několik),
– učebnice angličtiny (Headway, Solutions, Project, Getaway a ještě tak bambilion dalších),
– slovníky a frázové cestovatelské příručky (Cambridge, Oxford Dictionary, Lingea),
– různé metody (Helen Doron, Callanova, Jolly Phonics…),
– různé aplikace (Duolingo, 50 languages, Ewa, Vocabee…),
– tutory a soukromé doučovatele.

Ačkoli by některé oblasti opravdu stály za zmínku, nebudu nyní podrobně rozebírat žádný z výše uvedených bodů. Rozhodla jsem se věnovat tento prostor oblasti, která je každému člověku v rámci jazykového vzdělávání tou nejpřirozenější. A přece jsme ji v sobě od malička tak potlačili, že jsme nejen zapomněli, že existuje, ale dokonce pochybujeme o její funkčnosti a efektivitě. Touto oblastí je **jazykové osvojování**.

Každý z nás zvládl svůj rodný jazyk kdysi způsobem, který dnes ani neumíme popsat. Jednoduše se to jednoho dne stalo. Bum! A rozumím. Bum! A mluvím. Bum a bum, čtu a píši. Wow! Když je to takto napsané, vypadá se to jako blesk z jasného nebe, ale ty zlomové momenty přišly po několika letech, ne týdnech nebo snad dnech. Je to určitý proces, nebo ještě hezčí – cesta.

Ať zvedne ruku ten, koho doma rodiče učili jazyk způsobem, jakým dnes učíme jazyky naše děti ve školách. Dávali vám jako malým rodiče doma testy a zkoušeli vás ze slovíček? Hodnotili vás za správné použití gramatiky či přízvuku? Koupili vám učebnici češtiny a chtěli, abyste vypracovali zadání, a pak vás kritizovali za všechny chyby?

Zkuste si představit, kde bychom s takovým školním systémem učení našeho rodného jazyka dnes byli. Vidíte to? Vidím to před sebou docela živě – pravděpodobně bychom byli někde v… počáteční fázi. 🙂

Upřímně si myslím, že by naše rodiče za to zavřeli do nějakého neetického gramatického vězení a my bychom si pamatovali možná tak nějaká slovíčka z dětství (pravděpodobně nejčastější zákazy), v horším případě jen zvuky. A ty by nás jako lidstvo teda nikam neposunuly, spíš naopak, vrátily by nás na úroveň člověka z dob jeskynních.

1.1 Neefektivní aplikace jako žrouti času a pozornosti

„Prosím vás, která aplikace je nejlepší na učení angličtiny?“ Na túto otázku mám pokaždé jen jednu a tutéž odpověď: „Žádná.“

Moderní technologie spolu s nově se rozmáhající umělou inteligencí nám to tedy hezky zavařily. O **pozornost** studentů se už neperou jen jazykovky, ale také společnosti generující jednu jazykovou aplikaci za druhou, pokaždé lepší než ta předchozí. Může se tedy stát, že si vhodnou aplikaci neumím vybrat, a tak zkouším několik, až nakonec nevydržím ani u jedné.

Co aplikacím vlastně chybí? Co nám nikdy nenahradí, ať jsou jakkoli přepracované? Je to jednoznačně **lidský faktor**.

Překladač může být neuvěřitelně propracovaný a přesný, ale nevycítí situaci, v jaké se nacházím, když se bavím s konkrétním člověkem. Nedostanu z něj emoci, která se v dané situaci hodí, ale i přímo očekává. Je to sice krásný a bezvadný překlad, ale na rovinu – **nejsem to já**. Žádný online překladač ani aplikace mou osobnost nenahradí. Nenaváže a nevybuduje vztah s lidmi, které potkám na svých cestách. Nevytvoří nová přátelství, nepozná a nezažije krásu jiných kultur.

Od té doby, co existují smartphony, jako kdyby lidstvo postupně zpohodlnělo, zlenivělo. Všimli jste si toho i vy? Vymlouváme se, že nemáme na nic čas, a přitom trávíme hodiny na telefonu. Tvrdíme, že se nám nic nechce, ale telefon z ruky nepustíme. Vždyť je tam spooousta zajímavého obsahu!

Všechno je vždy otázkou **priorit** člověka a toho, jak si nastaví vlastní fungování. Jestli chci, aby za mě přemýšlel můj chytrý telefon, je to samozřejmě moje věc. Co se týče jazyka a domluvy v něm, online překladače jsou úžasná volba. Potvrzuji, že v dnešní době jsou už dost dobře propracované. Ale musím být připraven/a improvizovat, jestliže se mi vybije baterka, nebo nebudu mít v některé části světa signál. Telefon můžu někde zapomenout nebo snad ztratit. Tehdy začne skutečné divadlo, a to doslova rukama nohama.

Navzdory tomu všemu jazykovým aplikacím věnujeme obrovské množství našeho času a pozornosti. I když cítíme, že nás moc neposunou, ani když nevidíme progres. Když mi přes den pípne připomínka, že „sovička je smutná“ (rozuměj u aplikace Duolingo), je to znamení, že se mám přihlásit a splnit nějaký úkol dne. A já to udělám, protože se to ode mě očekává. I když se mi zrovna nechce, ale už jsem v takovém levelu, že by bylo přece škoda ztratit všechny body.